11
Incident met Nederlandse diplomaat in Moskou

Aan de orde is het **VAO Incident met Nederlandse diplomaat in Moskou (AO d.d. 17/10)**.

De heer **Servaes** (PvdA):
Voorzitter. Wij hebben in de afgelopen dagen zowel in als buiten dit huis uitgebreid stilgestaan bij wat er dinsdagavond in Moskou gebeurde met een Nederlandse diplomaat. Hoe wij daar ook tegenaan kijken en welke consequenties wij daar wel of niet aan verbinden, ik vind het belangrijk dat de Kamer daar een uitspraak over doet en op die manier zijn solidariteit toont. Daarnaast vind ik het belangrijk dat wij de regering oproepen hier bovenop te blijven zitten. Wij twijfelen er niet aan dat dit zal gebeuren, maar een signaal vanuit het parlement is naar mijn mening van groot belang en bedoeld als steun voor degenen die hiermee te maken hebben gehad. Mijn motie luidt als volgt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat de veiligheid van Nederlandse diplomaten in het buitenland gegarandeerd moet zijn door het gastland;

van mening dat de recente mishandeling van een Nederlandse diplomaat in Moskou uitermate ernstig is en dat alle feiten over de toedracht van de aanval op de diplomaat spoedig en volledig boven tafel moeten komen;

constaterende dat de Russische regering heeft toegezegd een breed onderzoek in te stellen naar de toedracht van het misdrijf dat is gepleegd en de verantwoordelijken te zullen berechten;

spreekt haar afschuw uit over hetgeen is voorgevallen;

verzoekt de Nederlandse regering, het strafrechtelijk onderzoek waar mogelijk te ondersteunen en de Kamer hierover voortdurend te informeren;

verzoekt de regering tevens, er bij Rusland op aan te dringen dat de verplichtingen conform het Verdrag van Wenen, om de veiligheid van Nederlandse diplomaten te garanderen, structureel en zorgvuldig worden nageleefd;

verzoekt de regering ten slotte om in bilaterale en Europese contacten met Rusland onverminderd aandacht te blijven vragen voor de mensenrechten in het algemeen en de positie van lesbiennes, homo's, transgenders en biseksuelen (LHBT's) in het bijzonder,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Servaes, Ten Broeke, Van Ojik, Voordewind en Omtzigt. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 8 (33750-V).

De heer **Omtzigt** (CDA):
In de tweet van de heer Servaes over het on hold plaatsen van het Nederland-Ruslandjaar lees ik iets heel anders dan in deze motie. Betekent dit dat de PvdA-fractie vindt dat het Nederland-Ruslandjaar helemaal moet doorgaan zoals gepland?

De heer **Servaes** (PvdA):
Zoals ik in mijn inleiding zei, is deze motie een uiting van steun, bezorgdheid en solidariteit. Daar gaat deze motie over. Het debat over wat er moet gebeuren met het Nederland-Ruslandjaar hebben wij zojuist in een andere zaal in dit gebouw gevoerd. Mijn partij vindt dat de in de komende weken geplande activiteiten nog eens goed bekeken moeten worden. Waar nodig, kan het een tandje soberder en moet er extra aandacht gevraagd worden voor de mensenrechten. Tegelijkertijd moet ruimte gegeven worden aan het brede onderzoek dat zojuist is gestart. Wij hebben met elkaar en met de minister de afspraak gemaakt om daar over een week of twee op terug te komen. Dat lijkt mij een uitstekend moment om de balans op te maken. Wij willen nu een pas op de plaats maken om ruimte te geven aan de zojuist door mij genoemde activiteiten.

De heer **Omtzigt** (CDA):
Dat is helder. Wees er dan ook helder over dat dit betekent dat het Nederland-Ruslandjaar gewoon doorgaat. Dat wordt overigens gesteund door de CDA-fractie. Natuurlijk hebben wij aandacht voor mensenrechten. Dat hadden wij voor dit verschrikkelijke incident en dat hebben wij na dit incident nog veel meer, maar het Nederland-Ruslandjaar wordt niet on hold geplaatst. Het gaat gewoon door.

De heer **Servaes** (PvdA):
Ik heb geen vraag gehoord in de samenvatting die de heer Omtzigt voor zichzelf formuleerde. Ik heb mijn eigen standpunten, mijn eigen bezorgdheid en het geven van ruimte voor het onderzoek zojuist uitgebreid benoemd. Ik wil het hierbij laten.

De heer **Omtzigt** (CDA):
Voorzitter. Ook wij zijn, net als de rest van de Kamer en de minister, buitengewoon geschokt door het incident, zoals wij duidelijk hebben laten blijken. Wij vinden het jammer dat de regering daar unilateraal uiting aan geeft. Daarom zijn wij blij dat in de motie staat dat dit ook multilateraal moet gebeuren. In het verkeer met Rusland zullen zich meer incidenten voordoen. Dat hebben wij in de afgelopen jaren al gezien. Dan is het goed dat de Westerse landen elkaar vasthouden in de promotie van mensenrechten. Wat de CDA-fractie betreft had dat dus bij de Europese Top gewoon besproken kunnen worden. Wij zijn heel blij dat de Amerikaanse ambassadeur — Amerika is toch een niet heel

onbelangrijk land in deze wereld — heeft aangegeven, ons daarin te steunen. Wij zijn blij dat de minister ons heeft toegezegd dat hij het onderzoek zeer nauwlettend zal volgen. Wanneer hij het gevoel heeft dat er geen serieus onderzoek meer wordt gedaan, zal hij dat onmiddellijk aan de Kamer melden. Wij hebben in het verleden gezien dat dit noodzakelijk is. Wij hebben allemaal enige twijfels over de Russische rechtsstaat. Wij zullen dit blijven volgen. Wij leggen de motie van de VVD, de Partij van de Arbeid en de ChristenUnie zo uit, dat de regering wordt gevraagd om hier regelmatig te vertellen hoe het ermee staat.

Mij rest mij niets anders dan de wens uit te spreken dat dit echt de laatste keer is geweest dat diplomaten op deze wijze worden aangevallen.

De heer **Ten Broeke** (VVD):
Als een van de ondertekenaars kan ik niet anders dan bevestigen dat de lezing zoals die nu door de heer Omtzigt wordt gegeven, wat mij betreft direct uit de motie volgt. Ik zou mij bijna kunnen voorstellen dat hij de motie meeondertekent.

De heer **Omtzigt** (CDA):
Dat zal ik doen.

De heer **Ten Broeke** (VVD):
Mooi!

□

Minister **Timmermans**:
Voorzitter. Ik dank de Kamer voor wat ook uit de ingediende motie spreekt, namelijk steun voor de vrouwen en mannen die namens ons in het buitenland Nederland vertegenwoordigen. Zo lees ik de motie ook. Dat is een mooie blijk van betrokkenheid van de Kamer bij onze vertegenwoordigers in het buitenland. Dat kunnen zij op dit moment goed gebruiken, omdat iedereen geschokt is over wat Onno Elderenbosch is overkomen. Ik zal voldoen aan de verzoeken aan de Nederlandse regering wat betreft het strafrechtelijk onderzoek, het naleven van het Verdrag van Wenen en de bilaterale Europese contacten met Rusland. Ik laat dus graag het oordeel over de motie aan de Kamer over. Ik kan al wel zeggen dat ik zal voldoen aan de verzoeken die daarin zijn geformuleerd.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
Wij stemmen vanavond nog over de motie.

De vergadering wordt van 18.00 uur tot 19.30 uur geschorst.